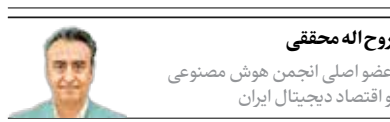

یادداشت

گام اولی که مبارک است

رفع فیلتر واتس‌اپ و گوگل پلی به‌عنوان یک گام مهم در بهبود وضعیت نگرش و تصمیم بر ایجاد بستر دیجیتال در ایران محسوب می‌شود و البته که نیاز است تلاش‌های مشابه و مؤثری برای غلبه بر تحریم‌ها نیز در برنامه‌ها قرار داده شود. ضروری است که جامعه بخش خصوصی دولتی، به صورت مشترک برای ایجاد این محیط امن و آسان دیجیتال در کشور، اقدامات مشابه و نوآورانه‌ای به انجام برسد.

دراین اقدام مثبت که تحقق قدم اول از دستاوردهای دولت در زمینه رفع فیلترینگ محسوب می‌شود، واتس‌اپ و گوگل پلی قابل دستیابی شد؛ موضوعی که می‌تواند به منزله بازشدن افق‌های جدیدی برای کاربران تلفن‌های همراه و شبکه اجتماعی قلمداد شود.

از منظر دیگر، وجود چالش‌های پیچیده‌ای که ناشی از تحریم‌های آمریکا برای استفاده از گوگل پلی بر دسترسی کامل ایران به خدمات گوگل پلی است نیز مواجه هستیم که نیاز است راهکارهای توسعه ملی و تقویت سکوهای داخلی، از منظر ایجاد رقابت و توسعه خدمات، برای رفع محدودیت‌های کاربردی اقدام لازم را در برنامه داشته باشیم.

رفع فیلتر این دو سکو که قبل تر به صورت گسترده در اختیار کاربران قرار داشت، آثار مثبت متعددی به دنبال دارد که یکی از آنها بهبود دسترسی به نرم‌افزارها و خدمات است.

■ بهبود دسترسی به نرم‌افزارها و خدمات: رفع فیلتر به کاربران ایرانی این امکان را می‌دهد که به مجموعه نرم‌افزارهای لازم برای گوشی‌های موبایل اندروید، به روزرسانی‌های خودکار و خدمات اختصاصی گوشی موبایل که قبلاً مسدود شده بودند، دسترسی پیدا کنند که این امر می‌تواند به ارتقای نوآوری و خلاقیت در زمینه‌های مختلف از جمله آموزش، سلامت و سرگرمی کمک کند.
■ تقویت محیط کسب‌وکار دیجیتال: این اقدام به شرکت‌های نوپا و توسعه‌دهندگان محلی برای ایجاد ارتباطات بین‌المللی برای توسعه صادرات محلی و دانش بنیان کمک می‌کند تا با دسترسی به ابزارهای توزیع نرم‌افزار و ارتباطات بتوانند دامنه فعالیت‌های خود را گسترش و تعداد کاربران خود را افزایش دهند که به نوبه خود به تقویت اقتصاد دیجیتال کشور کمک می‌کند.

■ تلاش هماهنگ در جبهه‌های مختلف: نگاه دیگری که به این اقدام می‌توان داشت، وجود چالش‌های مرتبط با تحریم‌ها در حوزه استفاده از زیرساخت‌ها و ابزارها و برنامه‌هایی است که توسط ایرانیان تولید می‌شود و اشتراک‌گذاری آن در بستر گوگل پلی امکان‌پذیر نیست. برای غلبه بر این چالش‌ها، باید تلاش‌های هماهنگی در جبهه‌های مختلف انجام شود که هم کمک و تسهیلگری بخش رگولاتوری و هم همراهی و کمک زیرسخت‌بوم‌ها و شرکت‌های دانش بنیان داخلی را می‌طلبد تا همراه با جامعه، برای ایجاد بسترهای سهل و شفاف، اقدامات لازم را در دستور کار قرار دهند. به بخشی از این اقدامات اشاره می‌شود.
■ تبان نظریه مقامات دولتی: همراهی بخش خصوصی با بخش‌های مختلف دولت برای تأکید بر اهمیت رفع تحریم‌ها و تأثیر آن بر اقتصاد جامعه.

■ همکاری با سازمان‌های بین‌المللی: ایجاد بستر امن و ایمن ارتباطی بخش خصوصی با همراهی بخش دولتی با سازمان‌های بین‌المللی و نهادهای توسعه نوآوری‌های ارائه دهنده خدمات بین‌المللی و متمرکز، برای ایجاد انگیزه و مسیر مؤثر بر کاهش تحریم‌ها.

■ ایجاد مراکز آموزش و فرهنگ‌سازی و تبیین سواد رسانه با برنامه‌های آگاهی بخشی: سازماندهی کمپین‌های رسانه‌ای برای افزایش آگاهی درباره سواد رسانه، شبکه و ارتباطات بین‌الملل و توسعه خدمات دیجیتال در کشور.

اخبار

همکاری اپراتورها

با شرکت ارتباطات زیرساخت

مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت گفت: یکی از سیاست‌های ما تحول دیجیتال در بخش صنایع است و اپراتورها می‌توانند شریک خوبی برای ما باشند و به تحول صنایع کمک کنند. به گزارش «ایران»، بهزاد اکبری، توجه جدی اپراتورها به سرویس‌هایی غیر از خدمات ارتباطی ورفتن به سمت سرویس‌های دیجیتال و تقویت پلتفرم‌های حوزه کسب و کار را از دستاوردهای نمایشگاه تلکام امسال دانست.

شرکت ملی پست، فضایی می‌شود

به‌منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های علمی و فناوری‌های فضایپایه برای رفع نیازهای شرکت ملی پست ایران، تقاهمنامه همکاری سه‌جانبه‌ای بین سازمان فضایی ایران، پژوهشگاه فضایی و شرکت ملی پست به امضا رسید. به‌گزارش «ایران»، استفاده از فناوری‌های نوین و داده‌های فضایی می‌تواند به‌طور چشمگیری کیفیت خدمات ارائه‌شده‌را افزایش دهد و به شرکت ملی پست کمک کند. بهره‌مندی از داده‌های تصویری تحلیل‌های فضایی به‌منظور شناسایی و بهینه‌سازی مناطق موردنیاز جهت توسعه خدمات پستی، بهبود مسیریابی به منظور کمک به بهبود کیفیت فرآیند توزیع مرسولات و توسعه خدمات پستی در زمان وقوع بحران‌ها، بخشی از دلایل امضای این‌تاهمنامه است.

فناوری

پخشنده ۶ دی ۱۴۰۳ ● شماره ۸۶۲۸

فعالان فناوری از تاثیرات گام اول رفع فیلتر بر ارتقای امنیت سایبری می‌گویند

پایان ۲۷ ماه انسداد

گزارش

مینرا جلیلی

دبیر گروه فناوری

به دنبال رفع فیلتر واتس‌اپ و گوگل پلی، از ساعات اولیه صبح روز گذشته دسترسی کاربران به این دو سکوی اینترنتی، پس از ۲۷ ماه امکان‌پذیر شد؛ موضوعی که بسیاری از کارشناسان و مسئولان درباره آن اظهارنظر کردند و البته بیشتر آنها مسیری که رئیس جمهوری آغاز کرده را زمینه‌ساز تقویت امید اجتماعی، کوتاه شدن دست مافیای فیلترشکن و توسعه کسب‌وکار دیجیتال در بستر فضای مجازی دانستند.

رفع فیلتر نادرست

پلتفرم‌ها خواسته بحق کاربران

محمدجواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات دولت روحانی ساعاتی پس از تصمیم شورای عالی فضای مجازی

برای رفع فیلتر گوگل پلی و واتس‌اپ، در صفحه شخصی خود درتلگرام نوشت: گام‌های اول همیشه سخت اما می‌توانند آغازگر تغییراتی بزرگ باشند. رفع فیلتر واتس‌اپ و گوگل پلی اقدامی مثبت و ضروری بود که جای تقدیراز رئیس جمهوری محترم‌و وزیر محترم ارتباطات و سایر کسانی که در این امر دخیل بودند، دارد. این گام، نشانه‌ای از درک اهمیت ارتباطات آزاد در عصر دیجیتال و همچنین درک اجتماعی سرمایه اجتماعی حاکمیت است.

از سویی انتظارات مردم قرائت از این است. جامعه‌ای که به ابزارهای ارتباطی بدون محدودیت دسترسی داشته باشد، می‌تواند با سرعت بیشتری در مسیر رشد و توسعه حرکت کند. رفع فیلتر نادرست سایر پلتفرم‌ها خواسته‌ای بحق است که همچنان چشم‌انتظار تحقق آن هستند. امیدوارم

این اقدام آغازگر یک مسیر روشن با حوزه‌های علم، تجارت، خدمات و فرهنگ هستند بدون هیچ محدودیتی در دسترس هموطنان قرار گیرند. همچنین به اشتغال توسعه کسب و کار دیجیتال در بستر فضای مجازی کمک شایانی شود. امید است سختگیری‌ها نسبت به تولید محتوا نیز برطرف شود و توسعه پلتفرم‌های داخلی مورد حمایت بیشتر قرار گیرد. در این صورت هزینه‌های گزاف خرید فیلترشکن که در سال‌های اخیر به شکل کاملاً غیرضروری سررار هزینه‌های سبید خانوار بود، حذف شود که متعاقباً به تقویت معیشت و رضایت مردم کمک خواهد شد.

تقویت امید اجتماعی

با رفع فیلتر

وزیر اسبق ارتباطات هم در گفتش به رفع فیلتر دو پلتفرم خارجی در شبکه ایکس نوشت: توفیق آق‌ای

رئیس جمهوری در محقق نمودن گام اول وعده انتخاباتی «رفع فیلترینگ غیرضرور» از رهگذر «تعامل داخلی» موجبات تقویت امید اجتماعی را فراهم آورده و جای تقدیر دارد و لازم است از رؤسای قوای قضائیه و مقتنه و اعمای شورای عالی فضای مجازی برای همراهی و حمایت، تشکر شود.

امید آن می‌رود که مراحل بعدی رفع فیلتر در کمترین زمان ممکن انجام شود، محدودیت، صرفاً سایت‌های دارای محتوای مستهجن و مجرمانه را شامل شود و کلیه سکو‌ها و شبکه‌های داخلی و اقدام تحسین برانگیز دولت چهاردهم،

عکس انتخاب

پورنقش

بند: فیلتر کردن گوگل پلی یک

تصمیم بسیار عجیب و فاقد پایه

و استدلال قابل قبول

بود و رفع محدودیت

آن، جبران یک اشتباه

بزرگ بوده است

و نصب برنامه‌های مخرب از منابع نامعتبر صورت می‌گیرد. این برنامه‌ها شامل بدافزارهایی هستند که می‌توانند به همه اطلاعات شخصی کاربران دسترسی پیدا کرده و حتی دستگاه را به یک بات‌نت تبدیل کنند.

خدادادی افزود: رفع فیلتر گوگل پلی، گامی مؤثر در جلوگیری از نصب برنامه‌ها از منابع نامعتبر و غیررسمی محسوب می‌شود؛ اقدامی که موجب ارتقای امنیت کاربران اندرویدی شده و تهدیدات سایبری در این حوزه را به میزان چشمگیری کاهش می‌دهد. کلید خوردن رفع فیلتر گوگل پلی و واتس‌اپ، از دو منظر بهبود وضعیت دسترسی کاربران به خدمات دیجیتال و کاهش استفاده از فیلترشکن‌ها که خود موجب ارتقای امنیت سایبری می‌شود، دارای اهمیت بسیاری است.

کوچک شمردن رفع فیلترینگ بی‌انصافی است

رفع فیلتر واتس‌اپ و گوگل پلی اتفاق خوبی است، گفت: بسیاری در این باره بی‌انصافی می‌کنند. رئیس جمهوری دنیال‌وفاق است و با کلید زدن رفع فیلترینگ، کار بزرگی انجام داده است.

رفع فیلترینگ چه در بعد روانی جامعه و چه از این نظر که بسیاری از مردم، حداقل برای ارسال پیام از این بستر استفاده می‌کردند، اهمیت دارد. وی افزود: برخی، فیلتر را به نفع پلتفرم‌های داخلی می‌دانستند ولی شاهدیم که به عنوان مثال بنیانگذار کافه بازار که رقیب ایرانی گوگل پلی به شمار می‌رود، از رفع فیلتر گوگل پلی به شدت استقبال می‌کند و حمیدرضا احمدی، مدیرعامل پیشین کافه بازار هم در توتیتی به جبهه‌گیری عده‌ای نسبت به رفع فیلتر واتس‌اپ و گوگل پلی و بی‌اهمیت جلوه دادن آن انتقاد دارد.

او همچنین به اشاره به اینکه برداشتن اولین گام برای رفع فیلترینگ، کار سختی بود، ابزار امیدواری کرد در گام‌های بعدی شاهد رفع فیلتر بقیه پلتفرم‌ها نیز باشیم. وی البته حمایت از پلتفرم‌های بومی را ضروری دانست ولی یادآورش: این حمایت، باید با بررسی‌های بیشتری انجام شود تا شاهد ایجاد رانت نباشیم و بخش خصوصی واقعی بتواند از آن استفاده کند. این عضو اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجازی اعتقاد دارد:

باید به سمت تقویت فعالیت کسب‌وکارهای مجازی اعتقاد دارد: باید به سمت تقویت فعالیت کسب‌وکارهای آنلاین و پیام‌رسان‌ها برویم تا این پلتفرم‌ها بتوانند به فضای بین‌المللی هم راه پیدا کنند و دسترسی کاربران، ارائه دهند. ما تا امروز بیشتر شاهد محدودیت بوده‌ایم و امیدوارم از این به بعد شاهد رفع محدودیت‌ها باشیم.

وی انتظار فعالان کسب‌وکارهای مجازی را فراهم شدن زمینه رفع فیلتر پلتفرم‌های ماندن ایستاگرام، تلگرام و یوتیوب دانست که بسیار، در شرایط فیلترینگ به سختی درحال درآمدزایی از آن هستند.

الفت‌نسب همچنین گفت: از سوی دیگر حاکمیت باید این هشدار را جدی بگیرد که دور نیست زمانی که

مردم بدون هیچ مشکلی و با پرداخت هزینه‌های اندک، بتوانند از اینترنت بدون فیلتر گوشی استفاده کنند و باید برای آن روز چاره‌اندیشی شود.

وی با اشاره به اینکه افراد پشت پرده فروش وی پی ان هم تلاش می‌کنند جلوی رفع فیلتر را بگیرند، چرا که کاسبی آنها خراب می‌شود، گفت: کار رئیس جمهوری و تیم همراه وی، از این نظر هم بسیار سخت است.

رفع محدودیت‌ها جبران یک اشتباه بزرگ

علی‌رضا پورنقش‌بند فعال صنفی حوزه فاوا هم در گفتگو با «ایران»، با غیرقابل توجیه خواندن و پلتفرم‌های مختلف

از جمله واتس‌اپ از همان ابتدا، گفت: جای خوشحالی و امیدواری است که روزنه‌ای در خصوص برداشتن فیلتر از گوگل پلی و واتس‌اپ باز شده، اما کافی نیست. وی افزود: معتقدم فیلتر پلتفرم‌های دیگر هم باید برداشته شود، چراکه دسترسی به آنها از نیازهای اصلی جامعه است. ادامه‌دار شدن فیلترینگ، نتیجه‌ای جز ایجاد انواع هزینه برای مردم، از دست دادن فرصت‌ها، اتلاف وقت کاربران، به خطر انداختن امنیت اطلاعات کاربران و ضرر و زیان فعالان کسب و کارهای آنلاین ندارد و تنها خاصیت آن، سود نجومی برای کاسبان وی پی ان است.

پورنقش‌بند رفع محدودیت گوگل پلی را خبری امیدوارکننده دانست و یادآورش: تاکنون کسی پاسخ نداده که چرا وقتی بخش عمده تلفن‌های همراه فعال کشور اندرویدی است، مرکز داندلود نرم‌افزارهای نسخه اصلی آن یعنی گوگل پلی باید فیلتر باشد؟ تا همین دیروز، با خرید یک تلفن همراه، قبل از هر کاری مجبور بودید یک فیلترشکن روی آن نصب کنید تا بتوانید نرم‌افزارهای لازم را داندلود و نصب کنید. فیلتر کردن این پلتفرم یک تصمیم بسیار عجیب و فاقد پایه و استدلال قابل قبول بود و رفع محدودیت آن، جبران یک اشتباه بزرگ وی افزود، سال‌هاست که دسترسی مردم ایران به فضای مجازی با محدودیت بسپار شدید مواجه است. به خاطر داریم شعله‌ور شدن فیلترینگ از رای یکی از شعب دادگاه‌های عمومی تهران در خصوص تلگرام شروع شد و سپس از آن به سرعت به پلتفرم‌های دیگر سرایت کرد.

پورنقش‌بند گفت: ما هرگز هیچ دفاع موجهی از حامیان تداوم فیلترینگ ندیده‌ایم و تنها استدلال مدافعان فیلترینگ، حفاظت خانواده‌ها در برابر محتوای غیراخلاقی بوده است، درحالی‌که استفاده از فیلترشکن، خود زمینه‌ساز دسترسی کاربران، حتی کودکان و خردسالان به محتوای غیراخلاقی شد. حتی خانواده‌های متقید به اصول مذهبی هم ناچار به نصب فیلترشکن بوده‌اند و علاوه بر آن، هر کاربر به‌طور متوسط مجبور به صرف هزینه ماهانه ۵۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان برای دسترسی به اینترنت و پلتفرم‌های مورد نیاز خود شده است. باید براین گام‌های بعدی رفع فیلترینگ تأکید کرد تا بتواند فضای مجازی بدون فیلتر، اما قانوممند باشد.

کامی مؤثر در تحقق اصلی‌ترین وعده انتخاباتی رئیس جمهوری بود، چراکه این تصمیم، گامی اساسی برای بهبود دسترسی کاربران ایرانی به فناوری‌های نوین و تقویت ارتباطات دیجیتال محسوب می‌شود.

این کارشناس یادآورش: با استناد به گزارش‌های رسمی، واتس‌اپ همواره یکی از محبوب‌ترین پلتفرم‌ها در ایران بوده و پیش از اعمال فیلترینگ، ۷۰درصد کاربران ایرانی از این پیام‌رسان به عنوان ابزار اصلی ارتباطی خود استفاده می‌کردند. درحال حاضر نیز بسیاری از کسب و کارها از این پلتفرم برای ارتباط با مشتریان و ارائه خدمات بهره‌می‌برند. بنابراین رفع فیلتر آن، نه‌تنها زمینه دسترسی آسان و پایدار کاربران به یک ابزار ارتباطی را فراهم می‌کند، بلکه منجر به افزایش اعتماد عمومی به سیاست‌های دولت و تقویت مشارکت مردم در فضای مجازی نیز می‌شود.

حضور ۷۰درصد کاربران ایرانی در واتس‌اپ

می‌نامند و زندگی ما به دو دنیای حقیقی و مجازی تقسیم شده است، فیلترینگ دیگر معنا ندارد. وی افزود: اقدام تحسین برانگیز دولت چهاردهم،

تأییدیه‌های لازم را دریافت کرده است.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه این دستگاه در موتورخانه و دفاتر ساختمان‌ها نصب می‌شود، گفت: این سیستم، ترموستات‌های سنتی با همچنین کولرهای گازی و اسپیلت‌های ساختمان‌ها به ترموستات‌های هوشمند مجهز می‌شوند. در موتورخانه دو عدد ترموستات هوشمند یکی برای کنترل و پایش وضعیت بویلر و دیگری برای پایش و کنترل چیلر نصب و راه‌اندازی می‌شود و می‌تواند در کاهش مصرف انرژی در زمستان و تابستان تأثیرگذار باشد.

وی همچنین از امکان ایجاد تغییر در تنظیمات این دستگاه با استفاده از نرم‌افزار تحت‌وب کاملاً بومی سیستم از طریق موبایل، تبلت یا کامپیوتر خانگی خبر داد و گفت: یکی از قابلیت‌های فوق‌العاده و منحصر به فرد این سیستم، تعیین دقیق و لحظه‌ای نیاز حرارتی، با استفاده از ترموستات‌های هوشمند و متعاقباً نیاز حرارتی ساختمان و تنظیم دمای بویلر و چیلر ساختمان براساس نیاز حرارتی ساختمان است.

در دستگاه

اختراعی استاد دانشگاه شریف، ترموستات‌های سنتی با ترموستات‌های هوشمند، جایگزین و کولرهای گازی

واسپیلت‌های ساختمان‌ها هم به ترموستات‌های هوشمند مجهز می‌شوند

آن سوی خبر

تماشای منظره برفی مریخ را از دست ندهید

مدارگردهای آژانس فضایی اروپا و مدارگرد شناسایی مریخ ناسا، شاهد یک «سرزمین عجایب زمستانی» و برفی در سیاره سرخ بوده‌اند. به گزارش ایسنا، این تصاویر توسط دوربین استریو با وضوح بالا (HRSC) مدارگرد مارس اکسپرس آژانس فضایی اروپا (ESA) و دوربین تصویربرداری با وضوح بالا (HIRISE) مدارگرد شناسایی مریخ ناسا ثبت شده است. البته «برفی» که در اینجا دیده می‌شود، کاملاً با آنچه روی زمین داریم، متفاوت است. این یخ دی اکسید کربن است که در قطب جنوبی مریخ، لایه‌ای به ضخامت ۲۶ فوت (هشت متر) از آن در تمام طول سال وجود دارد. این تصویر نیز در واقع در نزدیکی انقلاب تابستانی ثبت شده است و نه در زمستان. این منطقه در تمام طول سال بسیار سرد است.

پیش بینی هوشمند دیابت

سازمان خدمات ملی بهداشت انگلستان (NHS) برای اولین بار در جهان، آزمایش یک ابزار هوش مصنوعی برای شناسایی خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بیش از یک دهه قبل از ابتلا به این بیماری را آغاز می‌کند. این فناوری خوانش‌های الکتروکاردیوگرام (ECG) را در طول اسکن‌های معمول قلب تجزیه و تحلیل می‌کند. با این کار می‌توان تغییرات ظریف کوچکی را تشخیص داد که توسط چشم انسان قابل مشاهده نیستند. نشانه‌های آشکار شامل تغییراتی در نحوه حرکت سیگنال الکتریکی قلب و شکل یا الگوی امواج الکتریکی خاص است. این نتایج می‌تواند به افراد کمک کند تا با ایجاد تغییراتی در رژیم غذایی و سبک زندگی خود، از ابتلا به این بیماری جلوگیری کنند.